

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1245/2025
30.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела из члана 98. став 1. Закона о тајности података у вези члана 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тијане Маринковић, поднетом против правоснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.65/23 од 07.02.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.402/25 од 01.07.2025.године, у седници већа одржаној дана 30.10.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Тијане Маринковић, поднет против правоснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.65/23 од 07.02.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.402/25 од 01.07.2025.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.65/23 од 07.02.2025. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело из члана 98. став 1. Закона о тајности података у вези члана 61. КЗ, за које дело му је суд изрекао условну осуду, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у периоду од три године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је окривљени ББ оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело у подстрекавању из члана 98. став 1. Закона о тајности података у вези члана 34. и 61. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у периоду од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а у случају опозива условне осуде, у утврђену казну ће му се урачунати време проведено у притвору почев од 13.11.2024. године, када је лишен слободе, до 24.01.2023. године, као и време

provedeno na mери забране напуштања стана од 24.01.2023. године до 24.04.2023. године.

Истом пресудом на основу члана 85. КЗ према окривљеном АА је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности и то полицијског службеника, у трајању од две године рачунајући од дана правноснажности пресуде. На основу члана 264. став 1. ЗКП окривљени су обавезани да суду накнаде трошкове кривичног поступка и паушала о чијој висини ће се одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.402/25 од 01.07.2025.године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног ББ, адвоката Сање Главонић, браниоца окривљеног АА, адвоката Уроша Милосављевића и јавног тужиоца ВЈТ у Београду, па је пресуда Вишег суда Београду К.бр.65/23 од 07.02.2025. године потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Тијана Маринковић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Тијана Маринковић у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане пресуде заснивају на доказу на ком се по закону не могу заснивати и то на извештају о форензичком прегледу садржине телефонског уређаја ПС Нови Београд Кт-108820/22 од 11.11.2022.године, заједно са документацијом сачињеном приликом вршења увиђаја на телефону марке Apple Iphone Pro max. Свој став бранилац образлаже наводима да се садржај меморије мобилног телефона, односно конверзација и смс преписка може утврдити само претресањем истог, у складу са одредбом члана 152. став 3. ЗКП, којом је прописано да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи, предузима на основу наредбе суда. По оцени браниоца, у конкретном случају је фактички извршено претресање уређаја, а не форензички преглед, па како није постојала наредба суда, наведени извештај представља незаконит доказ.

Из списка предмета произилази да је ПУ за град Београд дана 11.11.2022.године сачинила извештај о форензичком прегледу лица места КТ 108-820/22 у ком је наведено да је истог дана у периоду од 18:00 до 18:15 часова у улици ... број .., у просторијама МУП Републике Србије на захтев полицијског службеника сектора унутрашње контроле, одељење за оперативне активности ВВ, извршено форензичко фотографисање једног мобилног телефона марке „Apple iPhone 12 Pro Max” имеи ..., имеи ..., те дела садржаја - преписке. Мобилни телефон је фотографисан по утврђеним принципима форензике у затеченом стању, а на крају је констатовано да је извештај сачинио ГГ.

Одредбом члана 152. став 3.ЗКП је прописано да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи предузима на основу наредбе суда и по потреби уз помоћ стручног лица.

Имајући наведено у виду, по оцени Врховног суда, извештај о форензичком прегледу садржине телефонског уређаја ПС Нови Београд Кт-108820/22 од 11.11.2022.године је у свему сачињен у складу са одредбама Законика о кривичном поступку. Ово из разлога што се у конкретном случају није радило о претресању уређаја већ о фотографисању екрана који је сликан уз сагласност окривљеног, па није било неопходно применити одредбу члана 152. став 3. ЗКП, која се односи на поступак претресања, па самим тим није била неопходна наредба суда, како се то неосновано тврди захтевом за заштиту законитости.

Указујући на повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, односно да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело и да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, бранилац окривљеног наводи да код окривљеног није постојала свест да се у његовим радњама могу стећи обележја предметног кривичног дела, нити је код њега постојала намера извршења дела, те не постоји кривица код окривљеног. Бранилац још истиче да пресуда не садржи образложење да је окривљени знао да су подаци који се налазе у службеној евиденцији означени као „тајни“ нити да је имао намеру да их неовлашћено да трећем лицу, те да су се у радњама окривљеног евентуално могли остварити елементи прекршаја, односно дисциплинске одговорности.

Одредбом члана 98. став 1. Закона о тајности података је прописано да ко неовлашћено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документа који су му поверени или до којих је на други начин дошао или прибавља податке или документа, а који представљају тајне податке са ознаком тајности „интерно” или „поверљиво”, одређене према овом закону, казниће се затвором од три месеца до три године.

Изреком пресуде Вишег суда у Београду К.бр.65/23 од 07.02.2025. године окривљени АА и ББ су оглашени кривим да су у Београду, у временском периоду од 23.09.2022. године до 10.11.2022. године, способни да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, свесни забрањености својих радњи чије су извршење хтели, окривљени АА, полицијски службених МУП-а РС, ПУ за град Београд, ПС Нови Београд, ПИ Нови Београд 2, у више наврата у назначеном периоду неовлашћено

непозваном лицу и то окривљеном ББ прибављао и саопштио податке из информационог система Министарства унутрашњих послова који се односе на идентитет власника путничких моторних возила са одређеним регистарским ознакама, до којих података је дошао на други начин - преко својих колега са посла, полицијских службеника запослених у МУП-а РС, ПУ за град Београд, ПС Нови Београд, ПИ Нови Београд 2 и то сведока ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ који су до тих података дошли коришћењем својих личних приступних шифри у наведеном систему, у чему га је са умишљајем подстрекао окривљени ББ, тако што је у назначеном периоду у више наврата од окривљеног АА захтевао провере преко система Министарства унутрашњих послова ради сазнања података о власницима возила са одређеним регистарским ознакама, па је тако, прво, дана 23.09.2022. године, око 23,35 часова од окривљеног АА порукама упућеним путем апликације „WhatsApp“ захтевао провере регистарских ознака ..., након чега је окривљени АА преко свог колега са посла, сведока ДД извршио тражене провере и потом добијену информацију о власнику наведеног возила путем апликације „WhatsApp“ саопштио окривљеном ББ истог дана у 23,42 часова, да би након тога окривљени ББ дана 26.09.2022. године, око 14,16 часова од окривљеног АА дорукама упућеним путем апликације „WhatsApp“ захтевао провере регистарских ознака ..., након чега је окривљени АА преко своје колегинице са посла, сведока ЂЂ извршио тражене провере и потом добијену информацију о власнику наведеног возила путем апликације „WhatsApp“ саопштио окривљеном ББ истог дана у 14,31 часова, да би потом окривљени ББ дана 02.10.2022. године, око 15,01 часова од окривљеног АА порукама упућеним путем апликације „WhatsApp“ захтевао провере регистарских ознака ..., након чега је окривљени АА преко свог колега са посла, сведока ЕЕ извршио тражене провере и потом добијену информацију о власнику наведеног возила путем апликације „WhatsApp“ саопштио окривљеном ББ истог дана у 15,05 часова, да би потом окривљени ББ дана 07.10.2022. године, око 22,07 часова од окривљеног АА порукама упућеним путем апликације „WhatsApp“ захтевао провере возила марке „Fiat Panda“ са регистарским ознакама ВС 033-SJ, након чега је окривљени АА поново преко свог колега са посла, сведока ЖЖ извршио тражене провере и потом добијену информацију о власнику наведеног возила путем апликације „WhatsApp“ саопштио окривљеном ББ истог дана у 22,36 часова, при чему сви наведени подаци које је на описани начин окривљени АА саопштио и прибавио окривљеном ББ представљају податке са ознаком тајности „ПОВЕРЉИВО“ одређене према Закону о тајности података (Сл. Гласник РС бр. 104/2009) чланом 47. Обавезне инструкције о правилима и поступцима у коришћењу информационог система МУП-а РС којим је прописано да су сви подаци садржани у информационом систему у надлежности државе и Министарства и да се означавају степеном тајности „ПОВЕРЉИВО“, чиме је окривљени АА извршио продужено кривично дело из члана 98. став 1. Закона о тајности података (Службени Гласник РС бр. 104/2009) у вези са члана 61. Кривичног законика, а окривљени ББ извршио у подстрекавању продужено кривично дело из члана 98. став 1. Закона о тајности података (Сл. Гласник РС бр. 104/2009) у вези члана 34. и 61. Кривичног законика.

У конкретном случају, у изреци побијане пресуде је наведено да је окривљени АА, полицијски службеник МУП-а РС, ПУ за град Београд, ПС Нови Београд, ПИ Нови Београд 2, у више наврата у назначеном периоду неовлашћено непозваном лицу и то окривљеном ББ прибављао и саопштио податке из информационог система Министарства унутрашњих послова који се односе на идентитет власника путничких

моторних возила са одређеним регистарским ознакама, до којих података је дошао на други начин - преко својих колега са посла, при чему сви наведени подаци које је окривљени АА саопштио и прибавио окривљеном ББ представљају податке са ознаком тајности „поверљиво“ одређене према Закону о тајности података (Сл. Гласник РС бр. 104/2009) чланом 47. Обавезне инструкције о правилима и поступцима у коришћењу информационог система МУП-а РС, којим је прописано да су сви подаци садржани у информационом систему у надлежности државе и Министарства и да се означавају степеном тајности „поверљиво“, при чему је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, и свестан забрањености свог дела чије је извршење хтео, па су по оцени Врховног суда, у изреци пресуде наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела из члана 98. став 1. Закона о тајности података у вези члана 61. КЗ, за које је окривљени АА правноснажно оглашен кривим. Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радњи извршења предметног кривичног дела не садржи све елементе наведеног кривичног дела и да се у радњама окривљеног евентуално стичу елементи прекршаја или дисциплинске одговорности, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче да не постоји нити један доказ да је окривљени био упознат са обавезном инструкцијом о правилима и поступцима у коришћењу информационог система МУП РС број 3262/14-5 од 30.06.2014.године, имајући у виду да иста није објављена у „Службеном гласнику“ и да није знао да наведени подаци представљају тајне податке, а сама инструкција нема снагу закона и не може бити основ за кривичну одговорност службеника полиције. Поред тога, подаци о регистрованом власништву возила нису тајни подаци, јер се ради о јавној евиденцији која је доступна надлежним органима, те окривљени није могао податке неовлашћено учинити доступним, јер је имао приступ систему по службеној дужности.

По оцени Врховног суда, на овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање односно повреду закона из члана 440. ЗКП, поlemiшући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Тијана Маринковић је указала и на повреду закона из члана 16. став 1. ЗКП, јер је другостепени суд ценио само оне доказе и чињенице које су ишле у прилог оптужбе, те није са једнаком пажњом ценио све изведене доказе и утврдио и чињенице које иду у прилог окривљеном.

Како повреде закона из члана 16. став 1. и 440. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева још наводи да је окривљеном повређено право на правично суђење, односно одредба члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописани садржај, па се у разматрање и оцену изнетих навода, није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић